

OPINION

Hvidbog. Dansk Folkeparti allierer sig med Tyrkiets mest ufolkelige, arrogante, autokratiske, elitære og udemokratiske kræfter for at forstærke sine argumenter mod optagelse i EU.

weekendavisen

Chefredaktør ANNE KNUDSEN ansvarshavende

Redaktionschef LILI OCHSNER

Kulturredaktør HENRIK WIVEL

Udgivet af Weekendavisen A/S, Pilestræde 34, 1147 København K. Telefon 3375 2533. Telefax 3375 2050. e-mail: bwa@weekendavisen.dk www.weekendavisen.dk

Abonnement 3375 3633, Tryk: Berlingske A/S

Annoncesalg: FrontMedia, Høgevej 5, D, 3140 Ulfborg. Telefon 4822 4150. Telefax 4824 1317 e-mail: weekenda@frontmedia.dk

Nødvendigheden

DE Nylige farlige fortid er ikke for altid borte, og hvis EU ikke kan holde sammen på sig, er flere europaiske krige både mulige og sandsynlige. Valget til Europaparlamentet i søndags fik det ungarske fascistparti Jobbik 15 procent af stemmerne. På et eksplicit antisemittisk og antieuropaisk program. Ungarn rummer med 89.000 jøder i Budapest den største jødiske befolkning i Centraleuropa. Jobbik er i besiddelse af en væbnet 'arm' - den Ungarske Garde, som hidtil har specialiseret sig i terrorisere og dræbe en anden ungarsk minoritet, romaerne.

EUROPÆISKE krige har vi allerede set for mere end et århundred. Jugoslaviens sammenbrud i Balkan sidst i 1990'erne og det europaiske fascistparti Jobbik 15 procent af stemmerne. På et eksplicit antisemittisk og antieuropaisk program. Ungarn rummer med 89.000 jøder i Budapest den største jødiske befolkning i Centraleuropa. Jobbik er i besiddelse af en væbnet 'arm' - den Ungarske Garde, som hidtil har specialiseret sig i terrorisere og dræbe en anden ungarsk minoritet, romaerne.

EUROPAS befolkninger var allerede i 1980'erne holdt op med at tro på, at det Europæiske Fællesskab tjente noget fredebevarende formål; vesteuropæiske troende, at det var deres egen moralske fortræffelighed og ikke de fælleseuropæiske strukturer, der havde fredeliggjort dem. Og faktisk kunne man godt være skeptisk over for teorien om, at økonomi var det fredebevarende element. Europa for Første Verdenskrig var et stort, åbent fælles marked for både varer og investeringer; faktisk skal man helt op nær det tyvende århundredes slutning for at finde så udstrakt et mønster af transeuropæiske investeringer, som man havde i 1914. Den økonomiske integrationsforhænde ikke dengang en uhyrligt blodig krig. Og da Jugoslavien sidst i 1980'erne begyndte at bryde sammen, fik teorien et nutidigt knek; landet var ganske vist politisk en konfederation, men økonomisk var det faktisk et integreret. Det forhindrede ikke den uhyldigt blodige krig mellem landets forskellige etnopolitiske komponenter.

EGENTLIGE konfliktmuligheder er der stadig. Den økonomiske og politiske uenslens i EU. De ungarske fascistiske har til romaer og jøder er kun en risikofaktor på de kanter; der er også de store ungarske mindretal uden for landets grænser. I Rumænien, hvor den største ungarske minoritet befinder sig, mangler man ikke et Stormanskab Parti, der hader disse mennesker. Og naturligvis er utallige mennesker i de tidligere kommunistiske lande vrede over, at deres liv nu igen er blevet dybt besværligt, fordi den Europæiske Union hverken kan beskytte dem mod den interne økonomiske finanskrise og dens følger, eller mod de korrupte politikere, der til gengæld støtter dem. Det mangelfulde statsapparat, retfærdigheden, der er til salg for højest bud, eller hele det moralske af kommunistisk inkompetence og magtfuldkommenhed, de har arvet fra det tidligere regime.

FARLIGHED kan måles på viljen til at se sagen fra den anden side. Mangler man i væsentlig grad viljen til at forstå den andens standpunkt, bliver man en slem risiko. Ungarn har siden Trianon-freden i 1920 fortaget en historie om sig selv som offer. Her blev landet indskrænket til en tredjedel, da Øst- og Ungarn blev opløst; det var på taberens side i Første Verdenskrig. Denne formentlige uretfærdighed overtræder langt den ungarske bevidsthed om egne fejltrin, såsom alliancen med Nazityskland i 1930'erne og bidraget til Holocaust. Der har ikke fundet en offentlig bearbejdning sted, og der spores ingen skam over den historie. Ungarn er et rigtig godt eksempel på et land, som gerne må spindes ind i smærende institutioner og regler i EU. Af hensyn til både ungarene og resten af Europa. A.K.

AF MEHMET UMİT NECİF

DANSK Folkepartis Hvidbog om Tyrkiet giver udtryk for begejstring for den tyrkiske elite og foragter det tyrkiske folk. Det er en holdning, som ellers strider imod partiets grundlovsfælle, der går ud på, at man bør være folkelig, og at man i en kæmp mellem folket og en ufolkelig elite bør støtte folket.

Dansk Folkeparti repræsenterer en vigtig del af den danske folkelighed. På trods af den skingre tone, som partiet i forbindelse med indvanderdebatten en gang imellem lægger for dagen, har partiet givet udtryk for en del danskers berettigede bekymringer. Uanset hvad man mener om Dansk Folkepartis rolle i indvanderdebat, vil et hurtigt blik vise, at DF's forhold til den tyrkiske 'folkelighed' - midt set er problematisk, og at et nærmere kig på DF's holdninger kan problematisere partiets konsekvens med hensyn til folkelighed.

Lad os se, hvordan Dansk Folkepartis Hvidbog om Tyrkiet ser på modsætningen mellem eliten (det militære og civile bureaukrati) og folket i Tyrkiet:

«De væbnede styrker er desværre den eneste stærke faktor, der kan forhindre Tyrkiet i at udvikle sig til et islamisk præstestyre med Iran som forbillede. EU's krav til Tyrkiet under optagelsesforhandlingerne vil være øget civil kontrol med de væbnede styrker. På den måde kan EU indirekte være med til at fremkalde et islamisk kug i Tyrkiet.»

Hvidbogen anerkender korrekt modsætningen mellem militæret og folket som den vigtigste modsætning i landet, men tager parti for det første. Det må undre, at et politisk parti, der i lang tid har lidt under «elitens» laterliggørelse og marginalisering («Stuerne bliver I aldrig», har Poul Nyrup sagt om partiet), tager parti for den tyrkiske elite, som forsøger at laterliggøre og marginalisere folket. Hvis man havde forventet, at de danske folkelige vil være forfærdede og prøve på at etablere empati med de tyrkiske folkelige, bliver man hurtigt og grundigt skuffet.

Hvidbogen fortæller har tydeligvis forsøgt at bløde op for støtten til det tyrkiske militær ved at tilføje et «desværre» i teksten, som nok er ment til at signalere, at DF ikke er glad for, at det er militæret, der kan forhindre en udvikling i en demokratisk retning og ekspektive ikke folket selv eller andre sociale kræfter. Det tyrkiske militærs indblanding i politik og sager foranstaltning af statskup er tilsyneladende en bitter pille, som både tyrkere og danskere må acceptere.

Grunden til, at DF kan give udtryk for sådanne klart udemokratiske synspunkter er sandsynligvis, at partiet tilskrives islam en essens, som går ud på, at muslimerne ikke kan tilægges sig demokratiske og sekulære principper. Ifølge Dansk Folkeparti er islam nemlig ikke en religion, men en slags politisk ideologi, som ikke kan forenes med demokratiske principper. Derfor er man som demokratisk og sekulær principper. Ifølge Dansk Folkeparti er islam nemlig ikke en religion, men en slags politisk ideologi, som ikke kan forenes med demokratiske principper. Derfor er man som demokratisk og sekulær principper. Ifølge Dansk Folkeparti er islam nemlig ikke en religion, men en slags politisk ideologi, som ikke kan forenes med demokratiske principper. Derfor er man som demokratisk og sekulær principper.

Videre læsning i teksten viser da ret hurtigt, at Hvidbogens forbehold over for kup blot er tomme ord, og at ordet «desværre» er klippet på et område, der ordet sandsnitivitet med hensyn til mi-

ILLUSTRATION: CHALOT PRAEDER

forkert. Ingen af kuppene i 1960, 1971 (ikke i 1972) og 1980 var rettet imod «korruption, religiøs fanatisme og så videre». Kuppet i 1960 var rettet imod premierminister Adnan Menderes (1899-1961), som var formand for det sekulære Demokratiske Parti, der med et kanonvalg i 1950 havde brudt det militære og civile bureaukratis knap 30-årige greb om magten.

Det var Menderes-regeringen, der førte Tyrkiet ind i NATO i 1952, og som en del af USA's økonomiske støtte til Europa efter Anden Verdenskrig fik milliarder af dollars fra USA. Der var altså ikke særlig meget islamisk fanatisme over Menderes. Som en kuriositet kan det tilføjes, at Menderes var operafan og havde et hemmeligt forhold til datidens operadiva i landet. Militæret begik en af sine største forbyrder imod det tyrkiske folk ved efter et skueoptræde af få Menderes og to af hans ministre henrettet i 1961.

Kuppene i 1971 og i 1980 tvang begge gange Süleyman Demirel, som slet ikke var en religiøs fanatiker, fra magten. Det paradoksale er, at Demirel i dag beskyldes for den tydelige AKP-regering for «religiøs fanatisme» og sidde i fængsel på grund af et forsøg på at etablere et islamisk præstestyre. Man kan eventuelt kalde Demirel for en opportunist og beskylde ham for at være korrupt og ryggesløs, men «islamisk fanatiker» ville næppe være den helt rigtige betegnelse.

Et par ord er her på sin plads med hensyn til hvordan om, at militæret har bekæmpet korruption. For det første har en omfattende bestiktest sags sig selv af imod en højstærkende pensioneret general vist, at militæret absolut ikke er frit for korruption. For det andet tyder meget på, at korruptionen i landet mest flourer i perioder under

et militært diktatur. Korrupte officerer og erhvervsmand hjælper hinanden, og på grund af manglende retssikkerhed under et diktatur tør pressen ikke skrive om korruptionen.

Dansk Folkepartis Hvidbog om Tyrkiet insisterer på, at eliten i form af militæret og de veluddannede er den eneste demokratiske kræfter i landet, og på, at EU's krav om formindskelsen af det tyrkiske militærs og statsbureaukratis magt kan føre til teokrati:

«Det sekulariserede Tyrkiet kan kun opretholdes, så længe den uddannede elite og det tyrkiske militær har et fast greb om udviklingen. Disse har indset, at Tyrkiet må ændres fundamentalt, hvis demokratiet skal have en chance.

Men det store flertal i befolkningen især på landet er tilbagestående, og det kan være århundred år, inden grundlæggende kulturelle værdier er ændret. Hvis EU-landene i misforstået demokratisk idk kræver demokratiske reformer i Tyrkiet, kan de risikere at få det modsatte i form af et islamisk præstestyre.»

En ombytning af ordene Tyrkiet og Danmark i den ovenstående sætning tydeliggør den ufolkelige og det elitære ved DF's analyse af Tyrkiet:

«Det progressive og kulturradikale Danmark kan kun opretholdes, så længe den uddannede elite har et fast greb om udviklingen. Disse har indset, at danskerne må ændres fundamentalt, hvis de progressive og kulturradikale skal have en chance.

Men det store flertal i befolkningen især på landet er mindre uddannede og pensionister er tilbagestående, fremmedfjendske og sgar racistiske, og det kan være århundred år, inden grundlæggende kulturelle værdier er ændret. Hvis EU-landene i misforstået demokratisk idk ikke bygger Tyrkiet i tilfælde af, at Dansk Folkeparti får mere indflydelse, ligesom man i sin tid gjorde over for Østrig, kan de risikere at få det modsatte i form af et racistisk og ekstremt højreorienteret styre med en række præster som ministre.

Hvidbogens analyse af Tyrkiet er slet ikke folkelig, men et ikke så glørvortigt eksempel på den ubehagelige alliance mellem de danske folkelige og de tyrkiske ufolkelige. Pamflettens holdning til det tyrkiske folk strider imod partiets grundholdning om, at man bør være imod den politiske korrektheds elite («smagsdommerne»), der håner folk, og som på arrogant vis betragter folket som dumme og tilbagestående. Islamkritikken er for ikke at bruge stærke ord en islamfjendtlighed – har tydeligvis forlændt pamflettens forfatter.

Man kan være imod Tyrkiets medlemskab af EU, og man kan opremsen en række gode argumenter detsangående. Men man behøver ikke ligefrem alliere sig med Tyrkiets mest ufolkelige, mest arrogante, mest autokratiske, mest elitære og udemokratiske kræfter for at forstærke sine argumenter.

Den store russiske forfatter, Dostojevskij, gik ind for Ruslands europæisering, men var alligevel kritisk over dennes konkrete udførelse i 1800-tallet i Rusland. Selv en ironisk udførelse af den russiske elite skrev han:

«Nå, men sæt da folk ud af stilling, begræns dem, tvung dem til at tie. For den europæiske oplysning er vigtigere end mennesker.»

Den samme udfordring kan nu rettes imod Dansk Folkeparti og dets allierede i Tyrkiet.

Mehmet Umit Necif (f. 1952) er Ph.d. og lektor på Center for Mellemøstetudier, Syddanske Universitet. Bidrager jævnligt til Center for Mellemøstetudiers «Videnscenter om det moderne Mellemøsten».

Forældreansvarloven. Normalt fornuftige forældre hjælpes til at sikre barnets tarv, mens både voldsramte børn og forældre svigtes, når de tvinges til samvær med voldsudøver.

Voldsudøveren bør undersøges

AF SIDSSEL JENS DATTER LYSER

DE Nylt grundlæggende fejl ved retspraksis for Forældreansvarloven er, at retssystemet ikke er i stand til at skelne mellem to vidt forskellige former for psykisk vold: På den ene side moderkæstningen og skeldomsorden mellem to for forskellige mennesker, der har gjort hinanden i sæk. På den anden side det ensidige voldsforhold, hvor den ene er psykopat og den anden normal og voldsramt.

Hvis to mennesker er meget forskellige, og deres værdier og forventninger slet ikke stemmer overens, kan det sagtens eskalere i et psykisk voldeligt forhold mellem to mennesker.

Alligevel vil der oftest være en chance for, at de kan forenes – når de er skilte. To meget umage mennesker, der har hadet hinanden, da de levede op og ned på hinanden, falder ofte til ro og begynder at tale fornuftigt sammen om børnenes skyld. Når der er kommet på afstand, flytter afstand, fordi man efterhånden lægger de dårlige oplevelser på hylden og erkender, at det var et forhold, der bare ikke skulle have været.

To fornuftige umage mennesker kan sagtens behandle hinanden drårligt men behandle børnene pænt.

Problemet med den nye forældreansvarlov og især dens forvaltning i retssystemet er, at den kun tager højde for situationen beskrevet ovenfor. «Vold er pop»-udtale en advokat for nyf. Hermed underforstået, at når mødre eller fædre under skilsmislen beskylder partens anden for vold, handler det kun om hvem og om hvem der er den mest drårligt muligt under retssagen for egen vindings skyld.

Når udgangspunktet er to uenige, ligeværdige

forældre, virker det fornuftigt at domme til fælles forældremyndighed, parterapi og at straffe samværschikanen i det danske retssystem.

Men for den partner, der har levet i et ensidigt voldeligt forhold med en psykopat eller misbruger, for den partner, der er kort ned af psykisk eller fysisk vold og forsøger at gøre sig fri af en fuldkommen skæv magtbalance, der måske har givet ham eller hende angst, selvmodstrænk, stress og depression; for den partner, der lige har slikt skænt sæne og er ved at finde sig selv igen efter måneders eller års mishandling, bliver det danske retssystem voldsmandens hjælpende hånd.

Voldsforer efterlades også med en krænket retsforhold, når de i forbindelse med forældremyndighedssager undersøges af en børnesagkyndig. Ofte er det nemlig kun offeret, og ikke voldsmanden, der bliver undersøgt.

Psykopater er gode til at få deres partner indlagt på psykiatrisk afdeling. Mens de aldrig selv kommer i berøring med psykiatrien. Og retssystemet er sådan skruet sammen, at har man været indlagt på en psykiatrisk afdeling, bliver ens forældrenevne undersøgt. Mens den krænkede partner, som den «raske» part blot observeres med barnet og ikke mentallundersøges for eksempel psykopatiske træk. Derefter erklæres begge forældre raske – og voldsmand og offer tvinges til at «samarbejde».

Enhver psykolog ved, at offeret bliver traumatiseret ved at møde sin voldsmand uden beskyttende rammer. Alligevel dømmer voldsmanden og offeret parterapi og samarbejde i retten. Enhver psykolog ved, at den bedste måde at håndtere narcissister er at ignorere dem. Alligevel bliver offeret tvunget til at gå i dialog med voldsmanden af rettens børnesagkyndige psykologer.

Det er en utopi at etablere et godt forældre-samarbejde med en psykopat. For man kan ikke stole på psykopaten, og samarbejde kræver tillid. Og man kan ikke sammen fokusere på det, samarbejdet virkelig handler om: At få sine børn godt

igennem skilsmislen. Psykiatrien er ligeglad med børnene og vil til enhver tid forveksle sine egne behov med børnenes. En normal god far eller mor taler om barnets tarv. Psykiateren taler om «fars eller mors retigheder». En normal god forælder sætter sig selv til side for barnet.

En psykopat siger, at «børn kan holde til meget» og udsætter dem både for fagedforstyrrelser og chikaner af den anden forælder. Normale forældre bakker hinanden op og taler pænt om hinanden for barnets skyld. Psykiateren forsøger at gøre «mod-partner» ned i helvæ og begrunder i sårede følelser og uden mindste samvittighedsang eller tanke for barnets tarv.

Højkonfliktsagerne i retten vedrører ikke «normale» foreldrepar. En fornuftig far og mor kommer næsten aldrig så langt i retssystemet. De vælger kompromisvej for børnenes skyld. Men psykopater går aldrig aldrig på kompromis. Derfor burde alle højkonfliktsager efter min mening udmønte sig i en mentalundersøgelse af begge forældre og fratagelse af bopæl og forældremyndighed – og begrænsning samvær – til den, der viser sig at være konfliktskaberen. Den børnesagkyndige bør være ekspert i voldspsykiologi. Voldsmanden nyder at fremstille sig selv som offeret og partens som psykisk syg. Så det er vigtigt, at det er, der er i stand til at se på psykopatens glatte, sympatiske facade og offerets forvirrede og nedbrudte fremtning.

En psykiater, der har forsket i psykopati, fandt ud af, at ordet «psykopat» meget sjældent bruges som skeldordsord uden grund. I ni ud af ti tilfælde viser det sig, at den, som blev beskyldt for psykopati, rent faktisk er psykopat. Ved at nedvurdere beskyldningen om psykopati som mudderkastning, går man voldsmandens arinde og giver ham fuld lovlydig hjemmel til at fortsætte sin indflydelse på udsatte psykologer; offeret og det fælles barn.

Sidsel Jensdatter Lyster (f. 1975) er sagnopræs i Ullered Kirke.

Tvivlen

EUROPÆERNE har altid haft en markant tendens til at svare nej, når de blev spurgt, om de ønskede yderligere integration i det Europæiske Fællesskab. Det er ikke kun danskerne, der i dag er noget i tvivl om, hvorvidt det er en god idé med den fortsatte integration i dybden – de fælles institutioner og en fælles lovgivning – eller i bredden – med indlemmelsen af stadig flere lande. Det nylige valg til Europaparlamentet afspejlede en voksende skepsis i befolkningerne. Det er ikke den gamle skepsis fra venstrefløj i 1970'erne, som bekæmpede EF, hvor arbejdskraftens og kapitalens fri bevægelighed svækkede forbrugernes indflydelse på de nationale økonomiske politikker og gjorde en overgang til socialismen til en tvivlsom eventualitet. Nutidens skeptikere har medsendels intet imod de økonomiske sider af Unionen. Det er de fælles institutioner, der generer dem.

Og skønt Venstre her i Danmark altid har været et sikkert pro-europæisk kort, har valgkampen demonstreret, at partiet ikke er enig med sig selv om den europapolitikken. Spidskandidaten Jens Rohde førte sig frem med en argumentation, som essentielt var ganske magt til Morten Messerschmidt, mens Charlotte Antonsen og Kasper Ejlertsgaard ophævede og fremtære, at Venstre er pro-europæisk. Supereuropæer Uffe Ellemann-Jensen og den tidligere EU-kommissær Henning Christophersen, begge Venstre, kritiserede også Rohde – og efter valget, der ikke gik bedre end nogenlunde, var hele forsamlingen naturligvis enige om, at det var den eneste måde at gøre jaged vælgere væk. Det er muligt. Men den EU-positive Charlotte Amundsen fik et rigtig dårligt valg, mens Jens Rohdes

valgslogens ganske vist ikke gav ham selv et imponerende resultat – men til gengæld i Morten Messerschmidts udgave rakte til et rekordstorst al personlige stemmer.

TVIVLEN om det fortræffelige i at have både lovgivningsmyndigheden og domsmyndigheden udliciteret til fælleseuropæiske institutioner er med andre ord ubredt. Domme stik imod dansk lovgivning får vælgerne til at spørge, om de overhovedet har demokratiske rettigheder, hvis de ikke kan vedtage love og få dem ført ud i livet. Svaret – at de – vi – selv i Europaparlamentet på demokratisk vis har vedtaget de love, EF-domstolen holder sig til, fremkalder selvfølgelig en vis modvilje blandt vælgerne. For hvem havde fortalt dem om det?

OM politiske småslåm i Europaparlamentet harer snart sagt ingen europæere. Der eksisterer ikke et europæisk politisk debatforum for andre end de særligt interesserede og sprogligt kyndige. Det er et problem, som ikke går væk, bare man læser det, der er for gået. Det går heller ikke væk, bare fordi der forekommer en vis parallelitet i de politiske diskussioner fra den ene ende af Europa til den anden. Europæerne taler ikke sammen, sådan politisk set. Derfor er der ingen europæisk politisk meningsdannelse.

INSTITUTIONERNE i Europa er kalderet efter de institutioner, man har i en nationalstat. Men eftersom EU ikke er en nationalstat, har vi faktisk et strukturelt problem. Måske skulle man prøve at løse det, for hele organisationen bliver misdiagnosteret. Det ville være en tragedie, for vi har brug for den Europæiske Union. A.K.